

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİLİM-SÖZDE BİLİM AYRIMI EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ

An Analysis of the Discrimination Made by Preservice Social Studies Teachers between Science and Pseudoscience

DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/joh.30213>

Fitnat Gürgil

Özet

Bu çalışma, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bilim, sözde-bilim ayrımına ilişkin anlayışlarını incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada, betimsel tarama modellerinden kesitsel tarama türü kullanılmıştır. Araştırma 2017-2018 eğitim öğretim yılı bahar döneminde İç Anadolu Bölgesinde bulunan bir devlet üniversitesinin sosyal bilgiler eğitimi anabilim dalında öğrenim gören öğretmen adaylarıyla gerçekleştirilmiştir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bilim, sözde-bilim ayrımına yönelik anlayışlarını belirlemeyi ve çeşitli değişkenlere göre incelemeyi amaçlayan bu çalışmaya 323 öğretmen adayı katılmıştır. Çalışmada, orijinali Oothoudt (2008) tarafından geliştirilen ve Çetinkaya-Kirman, Şimşek-Laçın ve Çalışkan (2013) tarafından Türkçeye uyarlanan ölçek kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizine göre sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bilimsel bilginin konusu, kaynağı ve yöntemine ilişkin soruların pek çoğunda kafa karışıklığının olduğu tespit edilmiştir. Erkek öğretmen adaylarının kadın öğretmen adaylarından 'Sözde bilime ilişkin bilgi düzeyi' puanlarının da daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bunların dışında sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bilimsel araştırmaların salt deney ve gözlem yoluyla gerçekleştiği görüşüne katılmadıkları da tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular ışığında önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler

Bilim, sözde bilim, sosyal bilgiler, öğretmen adayı, tarama modeli.

Abstract

This study aims to explore the extent preservice social studies teachers make a distinction about science and pseudoscience. The cross-sectional survey, as a descriptive survey, was used as the data collection tool. The study was conducted in the spring semester of the 2017-2018 academic year with preservice teachers studying in the social studies education department of a public university in the Central Anatolia Region of Turkey. 323 preservice teachers participated in this study which aimed to determine the perceptions of the social studies teacher candidates of the distinction between science and pseudoscience, by various variables. The study utilized the survey scale originally developed by Oothoudt (2008) and adapted to Turkish by Çetinkaya-Kirman, Şimşek-Laçın and Çalışkan (2013). The analysis of the data revealed that the preservice social studies teachers were confused about many of the questions regarding the subject, source and method of scientific knowledge. It was also determined that the level of knowledge of male teacher candidates regarding pseudo-science was higher than that of the female teacher candidates. Further, it was determined that the social studies teacher candidates did not agree with the view that scientific research was carried out only by experiment and observation. Some suggestions were made in the light of the findings.

Keywords

science, pseudo-science, social studies, preservice teachers, survey model.

References

Allchin, D. (2004). Pseudohistory and pseudoscience. *Science & Education*, 13, 179–195.

Ağlarcı, O. & Kabapınar, F. (2016). Kimya öğretmen adaylarının bilime ve sözde bilime ilişkin görüşlerinin geliştirilmesi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 248-286.

Arık, M. (2016). Argümantasyon tabanlı öğrenme yönteminin yedinci sınıf öğrencilerinin bilim sözde-bilim ayırım farkındalığının geliştirilmesi üzerine etkisi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Arık, M. & Akçay, B. (2018). Argümantasyonun öğrencilerin bilimi sözde- bilimden ayırma becerilerinin geliştirilmesi üzerine etkisi. *Sakarya University Journal of Education*, 8(1), 41-60.

Ayvacı, H. Ş. & Bağ, H. (2016). Sınıf öğretmeni adaylarının bilim sözde-bilim ayırımına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 539-566.

[Tam metne ulaşmak ve tüm referansları görmek için tıklayın.](#)